

کرونا و استقلال نهادی

وقتی طاعون سیاه شایع شد، اروپای غربی به‌دلیل زمینه‌هایی‌که داشت، دچار دگرگونی و تغییر صورت‌بندی اجتماعی شد؛ اما اروپای شرقی به علت نداشتن این زمینه، این میزان تغییر را نپذیرفت.

این زمینه، همان وجود نوعی تقسیم‌قدرت هرچند نه‌چندان قوی میان دولت و نهادهای مردمی و مدنی بود که با این شیوع مرگ‌بار، این نهادها از استقلال و اختیارات بیشتری برخوردار شدند و در روند تاریخی بعد کامل‌تر هم شد.

دانشگاه جان هاپکینز آمریکتا تنها نهاد دانشگاهی و مرکز پزشکی پیشگام در جهان در پیگیری شیوع ویروس کرونا و ارائه آمار و اطلاعات مستمر و به‌روز درباره آن از سراسر جهان است. این دانشگاه هنگامی به میدان آمد که دولت آمریکا دچار نوعی دیرباوری و آسان‌گیری و بی‌تفاوتی درباره این شیوع بود.

جان هاپکینز یک نهاد دانشگاهی – پزشکی – تحقیقاتی خصوصی است که مدیر اجرایی آن را رئیس‌جمهور وقت ایالات متحده منصوب می‌کند؛ اما از دولت مستقل و خارج از حوزه قدرت و اختیار آن است. همین موجب شد وقتی دولت ترامپ در رخوت به سر می‌برد، این دانشگاه وارد عمل شد و اطلاعات و آساری ارائه داد که با تصورات و مواضع این دولت متفاوت بود؛ اما به علت استقلال، به مسیر اطلاع‌رسانی متفاوت و مغایر با کاخ سفید ادامه داد و دولت فدرال توانست خواست و رویکرد اولیه کند خود در قبال کرونا را بر آن تحمیل کند.

در اوایل شیوع کرونا در ایران تا اوایل فروردین دانشگاه‌های علوم پزشکی در سراسر کشور اقدام به انتشار اطلاعات و آمار و اظهاراتی درباره این شیوع می‌کردند که با آنچه ستاد وزارت بهداشت و ستاد ملی کرونا بیان می‌کرد، متفاوت بود اما دیری نپایید که به علت فقدان استقلال دانشگاه‌ها، آنها تحت تصمیم‌گیری این ستاد قرار گرفتند و انتشار اطلاعات در درون دولت متمرکز شد.

شاید بتوان باورداشتن به تأثیر متمرکز در چنین مواقعی را در ابعاد مختلف مقابله، درمان و تصمیم‌گیری رد نکرد، اما از آن مهم‌تر اتفاقی است که در کشور ما رخ داده و آن فقدان یا نقض استقلال نهادها به‌طورکلی از دولت در ارائه تصویر شفاف از وضعیتی که در آن به سر می‌بریم و کمک به برون‌رفت از آن است.

حال با این شرایط باید دید که جامعه ما از این شیوع تأثیر مثبت و متحولانه خواهد گرفت و درون مرگِ کرونایی، حیات نهادهی مستقل از قدرت، متولد می‌شود.

تأثیر کرونا بر باور جهانی‌سازی و آینده نظم جهانی

در این نظرخواهی، رئیس شورای روابط خارجی سنای آمریکا معتقد است بر اثر ظهور کرونا و تأثیرات آن تمایل به جهانی‌شدن کم‌رنگ‌تر شده‌است. رئیس مؤسسه پژوهشی آسیا حتی معتقد است کرونا عملاً باعث شده روند عبور از «جهانی‌شدن آمریکایی» تسریع شود. به اعتقاد بسیاری از صاحب‌نظران بین‌المللی بحران کرونا از دو جنبه باور جهانی‌شدن را به زیر سؤال برد. از یک‌سو به دلیل تأثیر برق‌آسا و عالم‌گیر کرونا که باعث زمینگیرشدن فوری تمامی ابزار و شبکه‌های ارتباطات بین‌المللی و ناتوانی اقتصاد جهانی و بی‌دفاع‌بودن مکانیسم‌های تکنولوژیک و ابزار دفاعی جهان توسعه‌یافته غرب و به‌ویژه آمریکا در قبال این ویروس بود. مهم‌تر آنکه ناتوانی «ناظم خودخوانده» نظم جهانی از درک علمی و مدیریت منسجم این بیباری نه‌تنها توان مدیریت خود را در سطح ملی و داخلی زیر سؤال برده بلکه با پشت‌پازدن به بسیاری از پیمان‌های بین‌المللی و معاهدات تجاری دوجانبه در سه سال اخیر عملاً به دنبال سيطرة منافع یک‌طرفه خود بود تا از این طریق حاکمیت خود را در روند جهانی‌شدن به رخ جهانیان کشیده و آنها را در نظم جهانی با هدف تأمین منافع ملی خود مطیع خود سازد. ضعف در شناخت و تحلیل علمی و دقیق شرایط از یک‌سو و ناهماهنگی و دوقطبی‌شدن مغرط نظام سیاسی این کشور در اعمال مدیریت منسجم از سوی دیگر، بر مشکلات ساختاری و عدم خلاقیت و انسجام در فرایند تصمیم‌گیری و دوقطبی‌شدن این کشور افزوده و به تضادت بسیاری از صاحب‌نظران، ناتوانی آشکار آمریکا در کارزار مقابله با کرونا، چه در محته جهانی و در سطح ملی، بار دیگر ضعف مغرط او در اقتدار و پایدنی به اخلاق و نهایتاً نداشتن لیاقت به‌منظور رهبری در نظم نوین جهانی پساکرونا را به اثبات رساند.

جهانی‌شدن کرونا ونظم جهانی

نتها مبتانی باور به جهانی‌شدن بیش از پیش و شک و تردید جدی سیاست‌مدران اروپه‌و شده بلکه این سؤال به‌صورت جدی مطرح شده که برنده و بازنده بازی کرونا کیست و نظم جدید جهانی پساکرونا به چه سمت تمایل خواهد یافت. در پاسخ به این پرسش اساسی نیز می‌توان به روند تحولات دروزه اخیر اشاره کرد و به برداشت‌های رهبران سیاسی جهان اشاره کرد که هرروز نه‌تنها شاهد مرگ هزاران شهروند بی‌دفاع خود هستند بلکه با دقت ولی شکفتی هرچه تمام‌تر به باطل‌بودن بسیاری از باورهای قبلی خود، از جمله «جبر جهانی‌شدن»، بی‌برده و اعتراف می‌کنند.

ادامه در صفحه ۴

شرق: سخنگوی قوه قضائیه ماجرای فرار زندانیان را توطئه‌ای طراحی‌شده دانست و در توضیح جزئیات فرار زندانیان سقز گفت: «طرح فرار از زندان طرحی از داخل زندان بود که با همراهی تعداد معدودی از پرسنل انجام شده‌است».

تعطیلات نوروزی که با اخبار فرار از زندان پارسلیون آغاز شد، با ماجرای فرار زندانیان سقز و شورش در زندان عادل‌آباد شیراز، زندان تبریز و… تکمیل شد. هرچند تاکنون از سرنوشت زندانیان پارسلیون خبری منتشر نشده، اما اکثریت زندانیان فراری زندان سقز به زندان بازگردانده شده‌اند.

با توجه به همه‌گیری آشوب و تلاش برای فرار از زندان‌های کشور به بهانه ترس از شیوع کرونا در زندان‌ها، برخی احتمال هدایت زندانیان از خارج از زندان را مطرح کردند که اسماعیلی این ادعا را رد کرد و گفت: «اصل توطئه از خود زندانیان شروع شد. زندانیان خطرناکی که آنجا داشتیم، آن را طراحی کردند. تا امروز بررسی‌های ما حکایت از این دارد که معدود و انگشت‌شمار از پرسنل زندان دچار همکاری با اینها یا دچار قصور در انجام وظیفه شدند و تعدادی از زندانیان از زندان سقز فرار کردند، اما جالب است که در باز شد می‌توانستند همه زندانیان بروند، اما این برای جامعه ما و برای جامعه جهانی هم جالب است که بدانند خیلی از زندانیان؛ یعنی اکثریت زندانیان نرفتند. پذیرفته‌اند که جرمی انجام داده‌اند و باید مجازات جرم خود را تحمل کنند».

وی ادامه داد: «ولی بعد از این اتفاق چند

اتفاق خوب رقم خورد. یک مورد این بود که اکثر این زندانیان تا امروز دستگیر شده‌اند و چند نفر انگشت‌شمار باقی ماندند. تمام خطرناک‌ها دستگیر شده‌اند، طراحی‌کننده توطئه فرار دستگیر شده‌است. اینها را با یک رصد اطلاعاتی قوی و با یک همکاری منسجم بین قوه قضائیه، وزارت اطلاعات، سپاه و نیروی انتظامی همه اینها یکی بعد از دیگری دستگیر شدند و الان همه در اختیار هستند. برخی فکر کردند می‌توانند این را در برخی زندان‌های دیگر رقم بزنند، اما اشتباه می‌کردند؛ بعد امنیتی زندان‌های ما قوی است. اینجا یکجا یک مورد و استثنا در حوزه زندانبانی بود».

سیاست

سخنگوی قوه قضائیه از بازداشت کارکنان زندان سقز خبر داد

ماجرای فرار زندانیان

عباس عسکری، کوشی‌فهریب‌فراقی، بیرون

اسماعیلی درباره جزئیات به آشوب کشیده‌شدن زندان عادل‌آباد شیراز هم توضیح داد: در عادل‌آباد شیراز این تحرک شروع شد، اما ناگام ماند. اتفاقات عجیبی در همان عادل‌آباد رخ داد، اشرف ما در اینجا بیان ننده‌است».

وی در تشریح ناکامی ماجرای فرار از زندان شیراز توضیح داد: آنجا حریف عوامل امنیتی و انتظامی و زندانبانی نشدند و هم نیروها سالم بودند و هم خوب عمل کردند. هم از بیرون زندان و هم از داخل زندان دست به دست هم دادند و حتی در این ایام پهبیاد تهیه کرده بودند که به وسیله پهباد هم کوشی موبایل برای ارتباط

شورای ائتلاف اصولگرایان مجلسیان را فراخواند

فریدون عباسی ۲ روز پیش خبر داده بود برخی جریان‌ها قصد دارند از بیرون مجلس را مدیریت کنند

عباس عسکری، سفیر مصری‌نورد، قاریس

در اسفندماه ۹۸ با برنامه‌ریزی دقیق و با دعوت از همه متخجان محترم مقدمات لازم برای آغاز به کار مجلس یازدهم را فراهم کند، اما شرایط خاص ناشی از شیوع بیماری کرونا در کشور این مهم را به تعویق انداخت.»

شورای ائتلاف نیروهای انقلاب اسلامی پس از تجربه چمنا در سال ۹۶ تشکیل شد. پیش از آن چمنا سازوکار ائتلافی اصولگرایان را در انتخابات سال ۹۶ برعهده داشت که درنهایت عملکرد موثقی نداشت و به شکست اصولگرایان در انتخابات سال ۹۶ ریاست‌جمهوری انجامید. شورای ائتلاف در بهمن‌ماه هم با مشکلاتی عدیده بر سر همراه‌کردن اصولگرایان روبه‌رو شد، به طور مشخص جبهه پایداری در روزهای آخر تن به ائتلاف داد و حتی حاضر به پذیرش حضور قالیباف

به داخل زندان بفرستند و هم ابزار و ادواتی را بفرستند که در تحرکات آنها استفاده شود، ولی هم این عوامل داخل زندان را گرفتیم و هم عوامل بیرون زندان را دستگیر کردیم. پهبادشان را هم گرفتیم، البته منظور این نیست که پهباد را در هوا فرغیم، بلکه قبل از اینکه بخواهند اقدامی کنند و این پهباد را با آن تجهیزات به هوا و به بالای زندان بفرستند، اشرف اطلاعاتی اجازه نداد که اینها حتی نزدیک زندان شوند.

اسماعیلی درباره تعداد زندانیان متواری که تاکنون دستگیر نشده‌اند نیز گفت: در سقز کمتر از ۱۰ نفر باقی مانده‌اند. وی در رابطه با کارکنان زندان که با این افراد همکاری داشته‌اند نیز گفت: الان بازداشت هستند و قطعا برخورد قاطع با آنها خواهد شد. اینها هم به جمع آن زندانیان پیوستند.

لازم به توضیح است که ترس از بیماری کرونا یکی از دلایل این آشوب‌ها عنوان شده‌است. این در حالی است که هنوز خبر موثقی در رابطه با ورود کرونا به زندان‌ها منتشر نشده، اما ترس از این بیماری به زندان‌های سراسر کشور وارد شده و نتیجه آن دو هفته ناآرامی برای زندانبانان بوده‌است. نقشه‌های فرار از زندان یکی پس از دیگری به اجرا درآمدند و اگرچه موفق نبودند، اما هشدار جدی از نبود امنیت با خود داشتند. بنابراین به دستور ویژه رئیس قوه قضائیه بحث امنیت زندان‌ها مورد توجه قرار گرفت و در نهایت شاهد فرار از زندان‌های کشور نبودیم.

شورای ائتلاف اصولگرایان مجلسیان را فراخواند

فریدون عباسی ۲ روز پیش خبر داده بود برخی جریان‌ها قصد دارند از بیرون مجلس را مدیریت کنند

که بخشی از دعوت‌شدگان به جلسه دوشنبه عضو این جریان هستند، به صورت تلویحی از این تجمع با توجه به شیوع کرونا و دستور فاصله‌گذاری اجتماعی انتقاد کرده‌است.

زهرة الهیجان، اصولگرای راه‌یافته به مجلس یازدهم از تهران، در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به برگزاری جلسات مجازی متخجان مجلس یازدهم، گفته‌است یک ماه باقی مانده‌تا افتتاح مجلس یازدهم فرصت خوبی است تا متخجان بحث‌ها و جلسات کارشناسی را حول اولویت‌های کشور دنبال کنند. تاکنون جلسات متعدد و مختلفی برگزار شده‌است. گاه هم‌زمان متخجان به صورت جداگانه در جلسات مختلف حضور یافته‌اند و این‌گونه نیست که صرفا همه متخجان با هم در یک جلسه شرکت کنند. جلسات به صورت استانی، بین‌استانی یا حضور کارشناسان هم برگزار می‌شود. او در پاسخ به این پرسش که آیا بحث ریاست مجلس و هیئت‌رئیسه نیز در این جلسات مطرح شده‌است، گفت: تا جایی که اطلاع دارم، این جلسات جبهه پایداری و جریان‌های نزدیک به آن توانسته‌اند مثل همیشه به‌تهدید بده‌زدن زیر میز ائتلاف و فهرست جداگانه‌دان سهم خوبی بگیرند. امیر معیان، تحلیلگر سیاسی اصولگر، سال ۹۴ و بعد از شکست اصولگرایان تهران در انتخابات آن سال مجلس گفته بود در این جریان یک عده باج‌گیر و عده‌ای باج‌ده هستند. حالا هم ائتلاف بر سر ریاست مجلس آتی آن‌چنان بالا گرفته که در حال حاضر پنج نفر از چهار جریان قالیبافی‌ها، جبهه پایداری، احمدی‌نژادی‌ها و اصولگرای سنتی باهم برای نشستن روی سندی رئیس پارلمان در حال رقابت هستند. کانال تلگرامی جریان احمدی‌نژاد بحث و تبادل نظر شود.

روحانی به وزیر بهداشت مأموریت داد

تقسیم‌بندی شهرها بر اساس شیوع کرونا

● **شرق:** رئیس‌جمهور از مردم خواسته به دستورالعمل‌های بهداشتی پایبند بمانند و همچنان به شعار «در خانه بمانیم» متعهد باشد.
باین‌حال با مجوز کمیته اطلاع‌رسانی ستاد ملی مقابله با کرونا، از روز گذشته مشاغل غیر برپسک در تهران اجازه فعالیت پیدا کرده‌اند. این مجوز بر اساس طرح فاصله‌گذاری هوشمند بوده که آن نیز ادامه طرح فاصله‌گذاری اجتماعی است که از نیمه عبدامسال در سراسر کشور اجرائی شد. در استان‌های دیگر، مشاغل غیر برپسک از ۲۳ فروردین فعالیت خود را آغاز کرده بودند. به گزارش ایسنا، حسن روحانی روز گذشته در جلسه با رؤسای کمیته‌های اجتماعی، امنیتی، آموزشی، اداری، بهداشتی، آموزش عالی، پشتیبانی، اصناف و اقتصادی ستاد ملی مقابله با کرونا، با بیان اینکه ارزیابی‌های دستگاه‌های مرتبط با این مسئله در جریان است، افزود: «وزارت بهداشت و درمان از اجرای یک‌هفته‌ای طرح فاصله‌گذاری هوشمند در استان‌ها، حکایت از همراهی و همکاری نسبتاً رضایت‌بخش مردم دارد، گفت: «همکاری مردم با اجرای طرح فاصله‌گذاری هوشمند موجب کاهش روند گسترش بیماری در برخی استان‌ها و ایجاد روند ثابت در دیگر استان‌ها شده‌است. این وضعیت بر اساس برآورد دستگاه‌ها و کمیته‌های ستاد ملی مقابله با کرونا، حاصل همراهی و رعایت پروتکل‌های بهداشتی از سوی صاحبان کسب‌وکارها و کسبه در هفته گذشته بوده و البته بر اساس آمار ذکرشده بخش قابل ملاحظه‌ای از مردم ضمن رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی، به شکل مطلوبی به شعار «در خانه بمانیم» متعهد بوده و جز برای امور ضروری از خانه خارج نشده‌اند. او افزود: «کماکان از ملت عزیز و شریف می‌خواهم به این اصول پایبند بوده و نسبت به رعایت توصیه‌های بهداشتی توجه داشته باشند». روحانی همچنین به گام بعدی برای فعالیت کسب‌وکارها اشاره کرد و گفت: «دستگاه‌های ذی‌ربط می‌توانند بر اساس این برآوردها، در گام بعدی شرایط مدنظر برای بازفعالیت کسب‌وکارهای با ریسک متوسط را برای تصویب به ستاد ملی مقابله با کرونا ارائه کنند. در این راستا، مقرر شده وزارت بهداشت و درمان با همکاری کمیته امنیتی و اجتماعی ستاد ملی مقابله با کرونا، شرایط شروع به کار کسب‌وکارهای با ریسک متوسط را بررسی و آن را به ستاد ملی ارائه کنند». او در ادامه جلسه با رؤسای کمیته‌های ستاد ملی مقابله با کرونا عنوان کرد: «کمیته اطلاع‌رسانی و تبلیغات ستاد ملی مقابله با کرونا باید با هماهنگی‌ها و برنامه‌ریزی‌هایی که برای رسانه‌های کشور، فضای مجازی و صداوسیما تعریف می‌کنند، با اطلاع‌رسانی، آموزش و اقناع مردم نسبت به رعایت ضوابط و دستورالعمل‌های ابلاغ‌شده برای کسب‌وکارهایی که فعالیت خود را شروع کرده‌اند، اقدام مؤثر داشته باشد. وزارت بهداشت و درمان با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط باید در کنار آموزش و اقناع مردم نظارت و کنترل دقیقی نسبت به رعایت ضوابط و اصول بهداشتی داشته باشد». رئیس‌جمهور هفته پیش نیز تلفنی به وزیر بهداشت گفته بود: «دولت به شکل متوازن با اولویت برداشتن سلامت مردم، به فکر وضعیت اقتصادی و معیشت آنان نیز هست و ازسرگیری فعالیت کسب‌وکارهای ضروری نباید منجر به آسیب به سلامت مردم شود». روحانی همچنین با اشاره به اینکه بازگشایی مراکز آموزشی طبق مصوبه ستاد ملی مقابله با کرونا بستگی به شرایط و وضعیت کنترلی کرونا در هفته‌های آتی دارد، افزود: «بنابراین وزارت بهداشت و درمان می‌بایست با همکاری کمیته آموزشی و کمیته امنیتی– اجتماعی، با تطبیق معیارهای تعریف‌شده در این خصوص، پیشنهاد خود را ارائه کند».

تقسیم‌بندی بر اساس معیارهای جهانی

او عنوان کرد: «وزارت بهداشت و درمان همچنین مأموریت دارد بر اساس معیارهای تعریف‌شده و پذیرفته‌شده جهانی، استان‌ها و شهرهای کشور را نسبت به شرایط شیوع بیماری در سه وضعیت مشخص تقسیم‌بندی کرده و در هفته‌های آتی پروتکل‌های مرتبط با آنها را که با معیارهای مشخص تعریف شده‌اند، اجرا کند». رئیس‌جمهور گفت: «در جلسه قبلی رؤسای کمیته‌های ستاد ملی مقابله با کرونا، به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری مأموریت داده شد تا با همکاری و تقویت شرکت‌های دانش‌بنیان نسبت به ساخت و تولید برنامه، نرم‌افزار و کیت‌های جدید برای مشخص‌شدن افرادی که دارای مصونیت هستند، بررسی سریع داشته و اقدام کنند. بر این اساس، با استفاده از آن و شناسایی بهبودیافتگان و درمان‌شدگان می‌توانیم در زمینه اجرای طرح فاصله‌گذاری هوشمند اجتماعی به مردم کمک کنیم». او بیان اینکه باید در زمینه رفت‌وآمد ایرانیان خارج از کشور یا اتباع بیگانه که سفر آنها ضروری است پروتکل‌های دقیقی تعریف شود، افزود: «وزارت بهداشت و درمان با همکاری وزارت امور خارجه و راه و شهرسازی، مأموریت دارند دستورالعمل‌های دقیق را در این راستا تدوین و پس از تصویب در ستاد ملی مقابله با کرونا، نسبت به اطلاع‌رسانی آن اقدام کنند تا بر اساس آن، رفت‌وآمدهای ضروری که غالباً مرتبط با تبادلات تجاری با سایر کشورها و همسایگان با بازگشت ایرانیان بوده و برای کسانی است که ناگزیر از سفر به ایران هستند، انجام شود و بتواند شرایط را با رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی برای سفر به ایران مهیا کند».